

РЕШЕНИЕ

№ 316

гр. Перник, 25.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЕРНИК, ТРЕТИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на дванадесети юли през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: БИСЕР ЦВ. ПЕТРОВ

Членове: КРИСТИАН Б. ПЕТРОВ

Борислава П. Борисова-Здравкова

при участието на секретаря ЗЛАТКА М. СТОЯНОВА
като разгледа докладваното от БИСЕР ЦВ. ПЕТРОВ Въззивно гражданско
дело № 20231700500420 по описа за 2023 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 – чл. 273 ГПК.

Образувано е по въззивна жалба от С. С. чрез адв.В., против решение № 162 /17.02.2023 г. по гр.д. № 2896 / 2022 г. по описа на ПРС, 7 състав. Решението се обжалва изцяло. По подробно изложени в жалбата доводи се твърди, че първия съд е установил правилно фактите, но въз основа на тях е направил незаконосъобразни правни изводи.

Според жалбоподателите разпоредбата на чл.45 от ЗЗД е и правна възможност на страната да търси от ответника възмездно плащане на нанесените ѝ неимуществени вреди в следствие неправомерното ѝ поведение, независимо дали то е установено по надлежния ред от решаващ наказателен съд.

Горното именно ПРС не е взел предвид, а за по лесно е приел, че се касае за неоснователност на иска поради неустановяването на извършено престъпление от страна на ответницата спрямо ищеца чрез съответното разследване и установяване на извършено от нея престъпление, което е коренно различно от правната възможност да търсиш и доказваш нанесени вреди от ответника и в гражданския процес.

ПРС цитира избирателно съдебна практика, като въз основа на нея отклонява, като неоснователно искането на ищеца по отношение претенцията спрямо настоящата ответница,

като това само по себе си представлява постановяване на съдебен акт при несъобразяване на съдебната практика, нормата на закона, материалното право и процесуалното такова.

На следващо място и доколкото ПРС приема, че исковата претенция е неоснователна въз основа това, че пред надлежен орган не е установено по безспорен начин вината в извършване на престъпление на ответницата, то това било достатъчно основание да се приеме, че тя не носи отговорност и пред гражданския съд, то това отново е необоснован извод, водещ до неправилно и незаконосъобразно съдебно решение.

При гореизложеното се моли обжалваното решение да се отмени изцяло и да се постанови ново такова с което предявените искове да се уважат изцяло.

Претендират се и разноски за две инстанции.

От ответника е постъпил отговор на въззивната жалба, изразено е становище по същество, като се моли обжалваното решение да бъде потвърдено, като правилно и законосъобразно. Излагат се подробни доводи за това, че от събраните по делото доказателства е несъмнено, че ответницата е упражнила конституционото си право на жалба при което не е било налице злоупотреба с право.

Пернишкият окръжен съд, след като обсъди доводите на страните намира следното:

При извършената по реда на чл. 269, изр. 1 ГПК служебна проверка, съдът намира, че обжалваното първоинстанционно решение е валидно и допустимо.

Съдът при въззивния контрол за правилност на първоинстанционния съдебен акт в рамките, поставени от въззивната жалба, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид доводите и възраженията на страните, намира от **фактическа и правна** страна следното:

Фактите по делото са безспорни и те са следните:

Ищеца и ответницата са съседи в ***. Последната наела фирма която трасирала границата на имота ѝ, като в съответствие с това били поставени и бетонни колове. През 2020 г. на Р. се обадила нейна близка- свидетелката Д. В., като ѝ съобщила, че съседите /ищеца/ е отрязъл един от тези колове.

Така ответницата подала жалба в РП- Б., препратена съответно на РП- П. и по която е образувана пр.пр. № 3980/2020 г. с твърдения за унищожена от ищеца вещ нейна собственост- железен кол за ограда. Видно от същата жалба Р. сочи, че кметския наместник и още едно лице ѝ казали, че ищеца е премахнал оградния кол.

След проведеното разследване от страна на Прокуратурата, чрез органите на полицията, се установила несъстоятелността на изложеното в обстоятелствената част на жалбата и по отношение твърденията, че ищеца С. Й. С. е унищожил нейна вещ, поради което с Постановление за отказ за образуване на досъдебно производство по пр.пр. № 3980/20.01.2021 г. на РП - П. същата била прекратена.

За да отхвърли иска по чл.45 ЗЗД районния съд най- общо е приел, че когато едно

частно лице предяви [неоснователен иск пред съд, или подаде неоснователна тѣжба, то не носи отговорност по чл.45](#) от ЗЗД за причинените на другата страна неудобства, притеснения и душевни страдания. Това е така, тъй като искането за защита на накърнени права представлява една правомерна [дейност, която е конституционно гарантирана, а отговорността за причинени вреди по чл.45](#) от ЗЗД се поражда само при виновно противоправно поведение на причинителя на вредата. Първата инстанция се позовала и на [решение № 242/09 г. на ВКС III ГО](#) в което се казва, че само по себе си - подаването на жалби до Прокуратурата на РБ не е противоправно действие. Същото е свързано със законоустановена възможност на всяко едно лице да изпраща съобщение до органите на досъдебното производство за извършено престъпление, които от своя страна извършват [преценка дали това съобщение съставлява или не законен повод по смисъла на чл.207 от НПК](#) за образуване на досъдебното производство. Следователно- действието по подаване на жалба (изпращане на съобщение) не е виновно.

Правилно първия съд се е позовал и на [тълкувателно решение по т. д. № 3/2011 г.](#) съгласно чиито указания- при упражняване на субективните права, съобразно нормативно предписания начин - с оглед на установения от закона режим, гражданскоправният субект осъществява правомерно поведение, а в противен случай поведението му е неправомерно. Злоупотребата с права е особен случай на незаконосъобразност, имащ конкретен фактически състав и последици. Това е проява на правен субект - физическо или юридическо лице, реализирана чрез правни или физически действия, в противоречие със закона, при наличието на вина във формата на умисъл и при осъществяване на конкретен резултат - вреда.

Правилно районния съд, на първо място, е отчетел, че в правната същност на делото са две конкуриращи се конституционно признати права- право на свободно изразяване и жалба и правото на зачитане правото на чест и достойнство на всеки човек. Въз основа на доказателствата събрани по делото първия съд убедително е защитил тезата, че в случая ответницата е упражнила конституционните си права на жалба, на съобщаване на информация, търсейки защита от компетентните органи, като не е констатирал злоупотреба при упражняването на тези права, следователно действието му не е отчетено, като противоправно и престъпно.

Неоснователни са доводите в жалбата, че първия съд бил посочил неотнормирана практика. Това не е така.

Както в практиката на Европейския съд по правата на човека, така и в тази на националната висша съдебна инстанция е утвърдено разбирането, че начинът на мислене, изказването на мнение, изразяването на становище, своя субективна оценка или извод, не могат да се криминализират, тъй като резултатите от тях са нееднозначни и не подлежат на доказване, следователно не могат да бъдат средство за осъществяване на изпълнителното деяние на противоправно деяние и не са елемент от престъпление. Същото се отнася и за случаите на упражняване право на искания, от които произтичат определени правни последици. Приема се, че във всички тези хипотези, деецът упражнява права, гарантирани му от Конституцията и законите, като например, правото да се изказва свободно, да

сигнализира компетентните органи при закононарушение или престъпление, да търси защита на свои накърнени права, като реализира предоставени му за тази цел правни възможности.

Подробно е изследван въпроса нарушен ли е баланса между защитените и от еднакъв ранг права - право на зачитане личния живот и репутация /чл.8 КЗПЧОС/ и свободата на изразяване на мнение /чл.10 КЗПЧОС/, защитени и с Конституцията на Р. България /чл.39/ и е прието, че като основни критерии в това отношение са утвърдени наличието или липсата на фактическо основание за изказването и добросъвестността на говорещия. В конкретния казус действията на ответницата попадат в този стандарт, тъй като изявленията ѝ почиват на съответни фактически данни, които подробно е съобщила.

Тук от съществено значение е съдържанието на самата жалба на ответницата Р., както и събраните данни от гласните доказателства. От разпитаните пред районния съд свидетели се установява категорично, че отношенията между страните по делото са влошени по повод гранични спорове. С показанията на свидетелката В. се доказва, че тя лично се е обадила на Р. и ѝ казала, че комшиите /има се предвид ищеца/ са ѝ срязали кола. При тази информация и наличните неприязнени взаимоотношения ответницата в пълно съответствие с утвърдения в страната ред е отнесла въпроса за проверка и решаване до компетентен за това орган-прокуратурата. Видно от съдържанието на самата жалба, приета като писмено доказателство, е, че субективно желанието на Р. е било не да наклавети С., а да предизвика точно проверка по случая. Именно заради това, тя е и посочила, че има информацията от трето лице, а в самата жалба не са използвани нито обедни квалификации, нито нейни лични съждения за това кой е извършителя.

След като несъмнено е бил налице спор между съседите и Р. е получила информация от свои познати в селото за увреждане на нейна собственост, единствената законосъобразна възможност за нея е била да се обърне към компетентен орган. Доколкото се касае за унищожаване нормално е отнесла жалбата си до органите на полицията, респ. прокуратурата.

Фактическият състав на непозволеното увреждане по чл.45, ал.1 ЗЗД включва извършено от делинквента виновно, противоправно деяние, от което да са настъпили в причинно - следствена връзка вреди за пострадалия. След като един от тези елементи-противоправно деяние не е налице, то за районния съд изхода е бил само един- отхвърляне на предявения иск.

Поради всичко така изложено обжалваното решение е правилно и законосъобразно и като такова следва да се потвърди.

С оглед изхода на делото не следва да се присъждат разноси за тази инстанция.

Предвид изложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло решение № 162 /17.02.2023 г. по гр.д. № 2896 / 2022 г. по описа на ПРС, 7 състав.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

Да се уведомят страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____